

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 588/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen toimeksiannoista maksettavista työkorvauksista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Satu Taavitsaisen /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 588/2016 vp:

Miten valtiovarainministeri aikoo puuttua yhä yleistyvään työkorvauksen maksamiskäytäntöön palkan maksamisen sijaan,

pitääkö valtiovarainministerin mielestä työtä tekeville ihmisille maksaa asianmukainen palkka työnantajamaksuineen ja saada kaikenlainen vilunki ja ihmisten hyväksikäyttö loppumaan,

ovatko valtiovarainministeri ja verohallinto halunneet tietoisesti luoda Suomeen toimintamallin, jossa on mahdollista kiertää työnantajamaksuja, vai onko kyseessä välinpitämättömyys ihmisten tulevaisuudesta ja toimeentulosta,

aikooko valtiovarainministeri suistaa ihmiset eläkkeellä köyhyyteen, kun heille ei kerry eläkettä tekemästään työstä,

mitä valtiovarainministeri aikoo tehdä, jotta verohallinto tiukentaa linjaansa ja

miten valtiovarainministeri aikoo puuttua siihen, että työnantajat hoitavat jatkossa työnantajavelvoitteensa ja maksavat työsuhteista ennakonpidätyksen lisäksi myös työnantajamaksut?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Työstä, tehtävästä tai palveluksesta maksettua vastiketta pidetään verotuksessa joko palkkana tai työkorvauksena. Palkkana pidetään kaikenlaatuista palkkaa, palkkiota, etuutta ja korvausta, joka saadaan työ- tai virkasuhteessa. Työsuhteen käsitettä ei kuitenkaan ole määritelty verolainsäädännössä. Ratkaistaessa, onko syntynyt työsuhde, huomiota kiinnitetään tavallisesti samoihin kriteereihin kuin työoikeuden tulkinnossa. Koska työsuhdetta ei ole tarkemmin määritelty verolainsäädännössä, palkan ja työkorvauksen välistä rajanvetoa koskeva verotuskäytäntö seuraa viime kädessä korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuja.

Palkan ja työkorvauksen välistä rajanvetoa käsittelee tarkemmin Verohallinnon 4.4.2016 antama ohje ”Palkka ja työkorvaus verotuksessa (Dnro A19/200/2016)”. Ohjeessa on otettu laajalti huomioon asiaa koskeva korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytäntö.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 588/2016 vp

Ohjeessa todetaan, että verotuskäytännössä osapuolten välisen sopimuksen sisältö ja tarkoitus on lähtökohtana, kun ratkaistaan, onko osapuolten välille syntynyt työsuhde vai toimeksiantosuhde. Kysymys on lähtökohtaisesti toimeksiantosuhteesta, jos osapuolet ovat tehneet toimeksiantosopimuksen, ja olosuhteet ja osapuolten toiminta muutoinkin tukevat sopimuksen sisältöä. Työn teettäjä ja sen suorittaja eivät voi kuitenkaan vapaasti päättää, että kysymys on toimeksiantosuhteesta, jos työsuhteen tunnusmerkit täyttyvät. Todelliset työskentelyolosuhteet ratkaisevat asian. Jos todellisten työskentelyolosuhteiden perusteella kysymys on työsuhteesta tehdystä työstä, pidetään työstä maksettua korvausta verotuksessa palkkana, vaikka osapuolet olisivat keskenään sopineet toisin.

Verohallinnosta annetun lain mukaan Verohallinnon on edistettävä oikeaa ja yhdenmukaista verotusta. Verohallinto toteuttaa tätä tehtäväänsä muun ohessa antamalla aineellista verotusta koskevia ohjeita. Nämä ohjeet sisältävät verolakien tulkintasuosituksia ja soveltamisohjeita. Aineellista verotusta koskevat ohjeet osoittavat samalla verovelvollisille Verohallinnon kannan verolakien tulkintakysymyksissä. Kun verovelvollinen toimii ohjeen mukaisesti, hän saa lähtökohtaisesti asiassa luottamuksensuojan, eikä verotuksessa voida tällöin soveltaa ankarampaa tulkintaa. Verohallinnon ohjeistus seuraa korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytäntöä.

Antamalla aineellista verotusta koskevia ohjeita Verohallinto toteuttaa lakisääteistä velvollisuuttaan edistää oikeaa ja yhdenmukaista verotusta. Tämä on myös palkan ja työkorvauksen verotusta koskevan ohjeen tarkoitus. Ohje noudattaa korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemaa ratkaisukäytäntöä, eikä sen tarkoituksena ole luoda uutta vallitsevasta oikeuskäytännöstä poikkeavaa verotuskäytäntöä. Työsuhteen käsite verotuksessa seuraa merkittävin osin työoikeuden tulkintoja.

Valtiovarainministeriö pitää erittäin tärkeänä, että lakisääteisiä työnantajamaksuvelvoitteita noudatetaan ja että asiaa valvotaan tehokkaasti.

Helsinki 12.12.2016

Valtiovarainministeri Petteri Orpo